

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN

25. maj 2016

Besvarelse af spørgsmål 1 ad B 128 stillet af udvalget den 2. maj 2016 efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for, hvilke regler der findes i dansk ret i forhold til diskrimination i nattelivet. Herudover bedes ministeren redegøre for hvordan reguleringen er i Norge og Sverige, samt evt. i andre lande, hvor ministeren er bekendt med lovgivningen, eller finder det relevant at sammenligne regelgrundlag.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 35 29 10 01
CVR-nr 10 09 24 85
evm@evm.dk
www.evm.dk

Svar:

Lovgivning om diskrimination i nattelivet findes i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. (racediskriminationsloven) under Justitsministeriet, i ligestillingsloven under Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og i lov om etnisk ligebehandling under Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

Racediskriminationsloven

Det følger af racediskriminationslovens § 1, stk. 1, at den, som inden for erhvervmæssig eller almennyttig virksomhed på grund af en persons race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering nægter at betjene den pågældende på samme vilkår som andre, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Ligestillingsloven

Ligestillingsloven indeholder et forbud for erhvervsdrivende mod at forskelsbehandle på grund af køn uden for arbejdsmarkedet. Det følger af lovens § 2: ”Ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af køn. En instruktion om at forskelsbehandle en person på grund af køn betragtes som forskelsbehandling”.

I tilfælde, hvor en person mener sig forskelsbehandlet på grund af sit køn, som omtalt i ligestillingsloven, kan den pågældende klage til Ligebehandlingsnævnet over overtrædelse af loven.

Lov om etnisk ligebehandling

Lov om etnisk ligebehandling (LBK nr. 438 af 16. maj 2012) blev vedtaget ved lov den 28. maj 2003 og gennemfører dele af EU direktiv af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (2000/43/EF).

Det fremgår af lovens § 3, stk. 1, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes

eller en tredjemands race eller etniske oprindelse.

Det fremgår af lovens § 7, at hvis en person, der anser sig for krænket, jf. § 3, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at princippet om ligebehandling ikke er blevet tilsidesat.

I tilfælde, hvor en person mener sig forskelsbehandlet, som omtalt i lov om etnisk ligestilling, fx i forbindelse med afvisning ved indgangen til en natklub, kan den pågældende klage til Ligebehandlingsnævnet over overtrædelse af loven.

Ligebehandlingsnævnet behandler sager om diskrimination efter lov om etnisk ligebehandling. Ligebehandlingsnævnet er et uafhængigt nævn, der træffer afgørelse i sager om forskelsbehandling, herunder på baggrund af etnicitet. Ligebehandlingsnævnet træffer løbende afgørelser vedrørende påstået forskelsbehandling på baggrund af etnicitet i forbindelse med færden i nattelivet, fx adgang til en natklub. Nævnet har således i perioden 2009-2014 modtaget i alt 15 klager over adgangsforhold i relation til nattelig, diskoteker mv. Der kan i den sammenhæng henvises til Kortlægningsrapport fra 2016 om domme og nævnssager om nævnssager om diskrimination på grund af etnicitet og handicap. Rapporten kan findes på ministeriets hjemmeside.

Som led i Danmarks gennemførelse af EU's diskriminationsdirektiver er Institut for Menneskerettigheder udpeget til at være nationalt ligebehandlingsorgan i forhold til race og etnisk oprindelse (siden 2003), og som yder bistand til folk udsat for diskrimination.

Frakendelse

I Danmark kan en restauratør nægtes en alkoholbevilling hhv. fornyelse af en alkoholbevilling på grund af en dom for diskrimination. Efter restaurationslovens § 19 kan en alkoholbevilling frakendes, hvis bevillingshaveren har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af vilkår for alkoholbevillingen eller af bestemmelser i loven. Afgørelse i sådanne sager om frakendelse træffes af domstolene.

Efter straffelovens § 79 er det muligt ved dom for et strafbart forhold at frakende retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Jeg har fået undersøgt reguleringen i Norge og Sverige, som har oplyst følgende:

Sverige

Den svenske enhed for diskriminerings spørgsmål i Kulturdepartementet oplyser, at den svenske diskrimineringslov (2008:567) gennemfører EU direktiv af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (2000/43/EF). Lovens § 12, stk. 1 giver beskyttelse mod forskelsbehandling på baggrund af etnicitet i forbindelse med adgang til varer og tjenesteydelser. Det omfatter natteliv og restauranter.

Derudover findes der i den svenske straffelov en bestemmelse om ulovlig forskelsbehandling. Bestemmelsen indeholder et forbud mod visse former for forskelsbehandling i erhvervslivet mv. Efter bestemmelsen er det strafbart for en erhvervsdrivende i erhvervsmæssig sammenhæng at diskriminere mod nogen på grund af race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, religiøs overbevisning eller på grund af seksualitet, ved ikke at betjene den pågældende på samme vilkår som andre.

Norge

Det norske Børne- og Ligestillingsdepartement oplyser, at diskrimineringsloven om etnicitet forbyder diskriminering på grund af etnicitet, religion og livssyn. Loven gælder på alle samfundsområder, med undtagelse af familieliv og andre rent personlige forhold. Det indebærer, at også diskriminering af for eksempel gæster eller dørvagter på natklubber, restauranter osv. er forbudt.

Norge har gennemført EU direktiv af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse i norske ret gennem diskrimineringsloven om etnicitet. Direktivet er ikke en del af EØS-aftalen, men Norge har alligevel valgt at gennemføre direktivet.

Den norske diskrimineringslov om etnicitet er en civilretslig lov med civilretslige sanktioner (erstatning). Loven har imidlertid også en straffebestemmelse som forbyder grov diskriminering på grund af etnicitet, religion og livssyn. § 26 giver straf med bøder eller fængsel indtil tre år for forsættelig grov diskriminering på grund af etnicitet, religion og livssyn begået af en person i fællesskab med mindst to andre personer. Bestemmelsen tager særlig sigte på at forhindre grove former for rasisme begået af flere i fællesskab.

Derudover har den norske straffelov enkelte regler, som er særskilt knyttet til diskriminering. Herefter er det strafbart at nægte nogen varer eller tjenester (for eksempel at nægte nogen servering eller adgang til en natklub) på grund af deres hudfarve eller nationale etniske oprindelse, religion og livssyn, homofile orientering eller nedsatte funktionsevne, leveform eller orientering. Straffen for dette er bøder eller fængsel i indtil seks måneder. Justits- og beredskabsdepartementet har ansvaret for straffeloven.

Det kan supplerende oplyses, at der i Norge i alkoholloven er indsat en bestemmelse, hvorefter en restauration kan miste sin alkoholbevilling resten af bevillingsperioden eller for en kortere periode, hvis restaurationen flere gange dømmes for diskrimination af grunde som nævnt i straffeloven, jf. alkohollovens § 1-8, tredje led. I en konkret sag, hvor en restauration i Oslo for tredje gang var blevet dømt for diskrimination, blev alkoholbevillingen således inddraget i en periode på 2 uger.

Jeg er desværre ikke bekendt med reguleringen i andre lande.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen